Lieta Nr. C16117713/0444/14

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2014. gada 7.martā

Jēkabpils rajona tiesas tiesnesis V.Trušels, izskatot rakstveida procesā civillietu SIA ,,Ātrais kredīts" mazā apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

prasītājs SIA ,,Ātrais kredīts" (turpmāk - Prasītājs) iesniedzis tiesā mazā apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ (turpmāk - Atbildētājs) par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs 2012. gada 29. decembrī Prasītāja Lombardā pēc adreses /adrese A/, saņēma kredītu Ls 150,00 (viens simts piecdesmit lati un 00 santīmi), ko apliecina kases izdevumu orderis Nr. 1724.03 no 29.12.2012., noslēdzot Patēriņa Kredīta līgumu Nr. 28.26 (turpmāk tekstā - Līgums), uz sekojošiem noteikumiem:1) kredīta summa Ls 150,00 (Līguma 2.punkts);2) procenti par kredīta izmantošanu 6% (seši) mēnesī no neatmaksātās kredīta summas (Līguma 6.1. punkts), tas ir, Ls 9,00 pirmajā mēnesī , jeb no neatmaksātās pamatsummas;; 3) ikmēneša maksājums - Ls 11,95 (Līguma 9. punkts) mēnesī; 4) atmaksa jāveic saskaņā ar kredīta atmaksas grafiku, kurā paredzēta kredīta atmaksa līdz katra mēneša 21. datumam; pirmā iemaksa jāveic līdz 21.01.2013.; pēdējā iemaksa - līdz 21.12.2014. (Līguma 9. punkts),. Atbildētājs no Līguma 9. punktā iekļautā kredīta un kredīta lietošanas procentu atmaksas grafikā paredzētajiem 24(divdesmit Četri) ikmēneša maksājumiem nav veicis nevienu iemaksu. Ievērojot to, ka uz šīs prasības iesniegšanas dienu Atbildētājs no kredīta pamatsummas nav atmaksājis Prasītājam Ls 150,00(viens simts piecdesmit lati un 00 santīmi), Prasītājs lūdz to piedzīt no Atbildētāja. Ņemot vērā, ka Atbildētājs saistības nepilda atbilstoši noslēgtā Līguma noteikumiem, Prasītājs Atbildētājam 25.03.2013., nosūtīja Pirmstiesas brīdinājumu ar piedāvājumu labprātīgi atmaksāt aizņemto kredītu (skatīt pielikums Nr.8). Šis pirmstiesas brīdinājums no Atbildētāja puses tika pilnībā ignorēts, Atbildētājs joprojām neuzskata par vajadzīgu doto kredītu atmaksāt norādītajā termiņā, kā arī nav centies vienoties ar Prasītāju par citiem atmaksas termiņiem. Saskaņā ar Līguma 5.punktu, Atbildētājam ir pienākums maksāt arī nolīgtos procentus par kredīta izmantošanu. Līguma 20.2. punkts paredz: Ja Kredīta pērnējs līdz šī līguma termiņa beigām nav atmaksājis Kredītu, Kredīta ņēmējs turpina maksāt Kreditoram procentus Līguma 6.1. punktā norādītajā apmērā no neatmaksātās kredīta summas līdz Līguma saistību pilnīgai izpildei. Līdz ar to, Prasītājam ir tiesības prasīt lietošanas procentus līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai tiesā. Tā kā Atbildētāja neatmaksātā kredīta pamatsumma ir Ls 150,00, tad 6% mēnesī no atlikušās pamatsummas ir Ls 9,00. Ņemot vērā, ka Līguma 5. punktā Prasītājs ar Atbildētāju vienojās, ka Atbildētājs maksā lietošanas procentus 6% (seši) no neatmaksātās kredīta pamatsummas, bet kopš kredīta saņemšanas Atbildētājs nav maksājis lietošanas procentus, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja lietošanas procentus Ls 104,40 (viens simts četri lati un 40 santīmi) apmērā par periodu no 29.12.2012. līdz 09.12.2013. Ņemot vērā to, ka Atbildētājs pieļāvis parādnieka nokavējumu, Atbildētājam ir jācieš līgumsods 1% apmērā par katru nokavēto dienu. Šādu saistību pastiprinājumu puses pielīgušas Līguma 10.punktā. Aprēķinātais līgumsods uz 09.12.2013. ir Ls 236,67, taču Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja līgumsodu Ls 97,90 (deviņdesmit septiņi lati un 90 santīmi), pamatojoties uz līgumsoda 10. punktu. Līgumsods tiek rēķināts, sākot ar 22.01.2013.

Lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam: visu prasības summu Ls 352.30 (trīs simti piecdesmit divi lati un 30 santīmi'), apmērā, kas sastāv no izsniegtā kredīta parāda Ls 150.00. procentu summas Ls 104.40. līgumsoda parāda Ls 97,90; visus tiesāšanās izdevumus, tai skaitā, samaksāto valsts nodevu Ls 52.85 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus - ar prasības pieteikuma noraksta un pavēstes piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus, kuru apmērs uz prasības iesniegšanas brīdi ir Ls 3,30 apmērā; 3. noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās kredīta summas Ls 150,00, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi. Prasītājs lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2013. gada 16.decembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.21 pantu Atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2014. gada 16.janvārim. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu. Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs iebildumus pret prasību nav izteicis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.25 panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas rakstveida procesa datumu - 2014. gada 7.martu, paziņots.

Tiesa, novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk tekstā – CL) 1587. pantu: „tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus."

No 2012.gada 29.decembra patēriņa kredīta līguma Nr.28.26 kopijas redzams, ka prasītāja piešķīrusi atbildētājam kredītu Ls 150,00 un atskaitot komisijas maksu par kredīta noformēšanu noteikusi izmaksājamo summu Ls 140,00. (lietas 9-11.lapa).

Atbildētājs ar savu parakstu apliecinājis, ka ir iepazinies ar SIA „Ātrais kredīts" kredīta Līguma izsniegšanas nolikuma un Līguma noteikumiem. Iebildumu pret noteikumiem nav un apņēmies tos pildīt (lietas 11.lapa).

Par to, ka Atbildētājs minēto summu saņēmis liecina 2012.gada 29.decembra izmaksas orderis Nr.1724.03 (ordera kopija lietas 12.lapā).

No minētā izriet, ka starp pusēm ir noticis civiltiesisks darījums Civillikuma 1403.panta izpratnē.

Līguma 9.punkts paredz, ka atbildētājam katra mēneša 21.datumā jāsamaksā Ls 11.95, sākot ar 2013.gada 22.janvāri līdz 2014.gada 21.decembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar CL 1943. pantu „aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis". Tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda apmēru, jo atbildētājs tiesā nav iesniedzis parāda samaksas pierādījumus.

Saskaņā ar CL 1756. panta noteikumiem – pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1763. panta 1. punkts nosaka, ka procentu pieaugums apstājas: 1) kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesa ņem vērā to, ka CL 1753.pantā paredzētie procenti ir atlīdzība par naudas vai citu atvietojamu lietu lietojumu kā līgumā noteiktajā termiņā, tā arī pēc šī termiņa kavējuma par visu kapitāla faktisko lietošanas laiku.

Saskaņā ar Līguma 5.punktu par kredīta izmantošanu puses pielīgušas, ka aizņēmējam jāmaksā procentu likme 6% par katru mēnesi no neatmaksātās kredīta summas.

Prasītāja aprēķinājusi procentus par kredīta izmantošanu Ls 104,40 apmērā par periodu no 29.12.2012. līdz 09.12.2013, kā arī tiesā iesniegusi iesniegumu par lietošanas procentu parāda precizējumu, kurā norāda, ka lietošanas procenti uz 07.03.2014 sastāda EUR 185.26, jeb Ls 130.20.

Tiesa atzīt, ka prasība šajā daļa ir apmierināma daļēji.

Vērtējot piedzenamo procentu apmēru, tiesa ņem vērā arī judikatūru.

No Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013 ietvertās atziņas izriet, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Līdz ar to procenti par aizdevuma lietošanu ir aprēķināmi līdz brīdim, kad līgums tika izbeigts, tas ir līdz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdim tiesā - 2013.gada 9.decembrim.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams procentu parāds Ls 104.40 apmērā. Pārējā daļā prasība par procentu parādu Ls 25.80 apmērā ir noraidāma.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu – līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu – kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Līguma 10. punkts paredz, ja Kredīta ņēmējs kavē Līguma 9.punkta grafika norādīto ikmēneša maksājumu, Kredīta ņēmējs maksā Kreditoram līgumsodu viena procenta apmērā dienā no kavētā maksājuma summas.

No lietas 13-16.lapā esošā parāda aprēķina redzams, ka prasītāja aprēķinājusi līgumsodu Ls 236.67, kas tika rēķināts sākot no sākot ar 22.01.2013. Prasītājs ir samazinājis līgumsoda apmēru līdz Ls 97,90, ko lūdz piedzīt no Atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa izspriež civillietas saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, Latvijas Republikas saistošiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, kā arī ņem vērā judikatūru. Latvijas

Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2013.gada 12.marta spriedumā, lietā Nr. SKC – 108/2013 ir atzinis, ka no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta 11. daļas izriet, ka, pat neesot prasībai par kāda līguma noteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesai uzdots šādu noteikumu nepiemērot, ja tas ir netaisnīgs no patērētāju tiesību viedokļa un izšķirot civiltiesisko strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12.janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC – 25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1% apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram – viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu ,,pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Tā kā lietā nodibināts fakts, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama soda nauda 10 % apmērā no īres maksas parāda summas, jeb Ls 15.00 (Ls 150.00 x 10 %) apmērā.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji un no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenama kopējā parāda summa Ls 269.40 apmērā.

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot CL 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem, daļēji apmierinot prasību, daļēji apmierināms arī Prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu no Atbildētāja. Prasītāja labā no Atbildētāja piedzenama valsts nodeva proporcionāli prasības apmierinātajai daļai Ls 50.00 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu Ls 3.30.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1 pantu atbildētājam dodams 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. , 97. un 250.25 pantu tiesa

n o s p r i e d a:

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts", reģistrācijas nr. 40103183139, galveno parādu *euro* 213.43 *(divi simti trīspadsmit euro 43 euro centi)* (Ls 150.00), lietošanas procentus *euro* 148.55 *(viens simts četrdesmit astoņi euro 55 euro centi)* (Ls 104.40), līgumsodu *euro* 21.34 *(divdesmit viens euro 34 euro centi)* (Ls 15.00), kā arī piedzīt tiesas izdevumus –valsts nodevu *euro* 71.14 *(septiņdesmit viens euro 14 euro centi)* (Ls 50.00), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *euro* 4.70 *(četri euro 70 euro centi)* (Ls 3.30), pavisam kopā piedzīt euro 653.33 (*seši simti piecdesmit trīs euro 33 euro centi*) (Ls 322.70), nosakot termiņu desmit dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Noteikt Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts" tiesības saņemt no /pers. A/, likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda *euro* 213.43 *(divi simti trīspadsmit euro 43 euro centi)* (Ls 150.00), sākot no sprieduma spēkā stāšanās dienas, līdz sprieduma izpildei.

Maksājumi ieskaitāmi Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts", reģistrācijas nr. 40103183139, kontā Akciju sabiedrībā „Swedbank", konta nr. LV41HABA0551021740568.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnesis V.Trušels